

Bodembedekkers – bodemleven

De bodem is de basis van het leven, letterlijk, want daarin bevinden zich de meeste organismen op aarde. Aandacht voor de bodem is hel belangrijk, maar ook leerzaam.

In de bodem leven talloze dieren, zoals regenwormen, pissebedden, oorwurmen, spinnen, mijten, duizendpoten en aaltjes. Samen met micro-organismen (bacteriën, wieren en schimmels) zetten ze organisch materiaal om in voedsel voor de planten. Daarom verdwijnt afgefallen blad 'spontaan' binnen een jaar uit het zicht. Voor de planten is de aanwezigheid van al dit bodemleven van levensbelang. Daarnaast wordt de bodem voortdurend omgewoeld, gemengd en belucht. Zo kan het regenwater makkelijk in de grond weglopen. De kleine diertjes vormen daarnaast het basisdieet van grotere dieren.

De beste manier om het bodemdieren naar de zin te maken is zorgen voor een goede strooisellaag, bestaande uit afgefallen blad en kleine takjes. De bodem wordt zo beschermd tegen uitdroging en temperatuurschommelingen. Bodemdiertjes kunnen ermee aan de slag en vinden er hun schuilplaats. Daarnaast vormen stammetjes hout, losse stenen en bodembedekkers een prima biotoop. Zwarte aarde is eigenlijk heel ongezond voor de bodem en zou vermeden moeten worden.

Een optimaal gezonde bodem wordt verder bevorderd door de volgende adviezen. Schoffel en bewerk de bodem zo min mogelijk, want rust is voor een goede ontwikkeling van het bodemleven onontbeerlijk. Gebruik bij voorkeur de eigen compost om te bemesten en anders organische mest. Kunstmest bevat uitsluitend opneembare voedingsstoffen voor de planten en is ongeschikt voor het bodemleven. Plant op ruimhartige wijze bodembedekkers aan, deze onderdrukken ook de groei van ongewenste kruiden.

Er zijn ook vele soorten groenblijvende bodembedekkers, die niet alleen nuttig, maar ook mooi zijn voor het aanzicht van de tuin. Dit zijn enkele voorbeelden voor diverse omstandigheden: *Ajuga reptans* (kruipend zenegroen), *Campanula poscharskyana* (klokjesbloem), *Liriope muscari* (leliegras), *Waldsteinia ternata*, *Bergenia* (schoenlappersplant), *Geranium macrorrhizum* (ooievaarsbek), *Vinca minor/major* (maagdenpalm), *Asarum europaeum* (mansoor), *Lamium* soorten (dovenetel), *Pachysandra terminalis*, *Polystichum polyblepharum* (naaldvaren/niervaren), *Tiarella cordifolia* (schuimbloem). De meeste van deze soorten zijn ook nuttig voor insecten.

De tentoonstelling 'De Aarde Leeft' (Fruittuin van West), te bezoeken tijdens zomer en najaar 2019, was een belevingsreis door de bodem. Hier werd het verhaal verteld over hoe vruchtbare grond wordt gevormd, wat er allemaal in leeft en ook over de geschiedenis van de bodem in Tuinen van West. De bezoekers konden zien hoe de landbouw de bodem kan schaden, maar vooral ook hoe landbouwers en tuinders de bodem kunnen herstellen.

NF

Bronnen: AVVN | Greenfingers Online | Summer of Soil 2019

Ajuga reptans

Vinca minor

Lamium purpureum

Afbeeldingen: wildebloemen.info